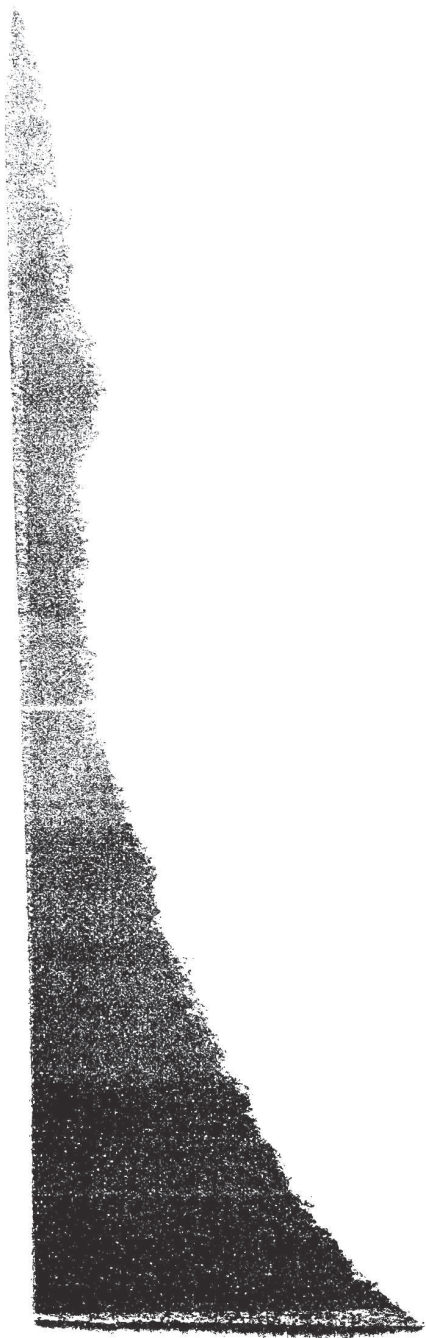

William S.
Burroughs

přeložil
Josef Rauvolf

Feták

Feták

Copyright © William S. Burroughs, 1953

All rights reserved

Všechna práva vyhrazena.

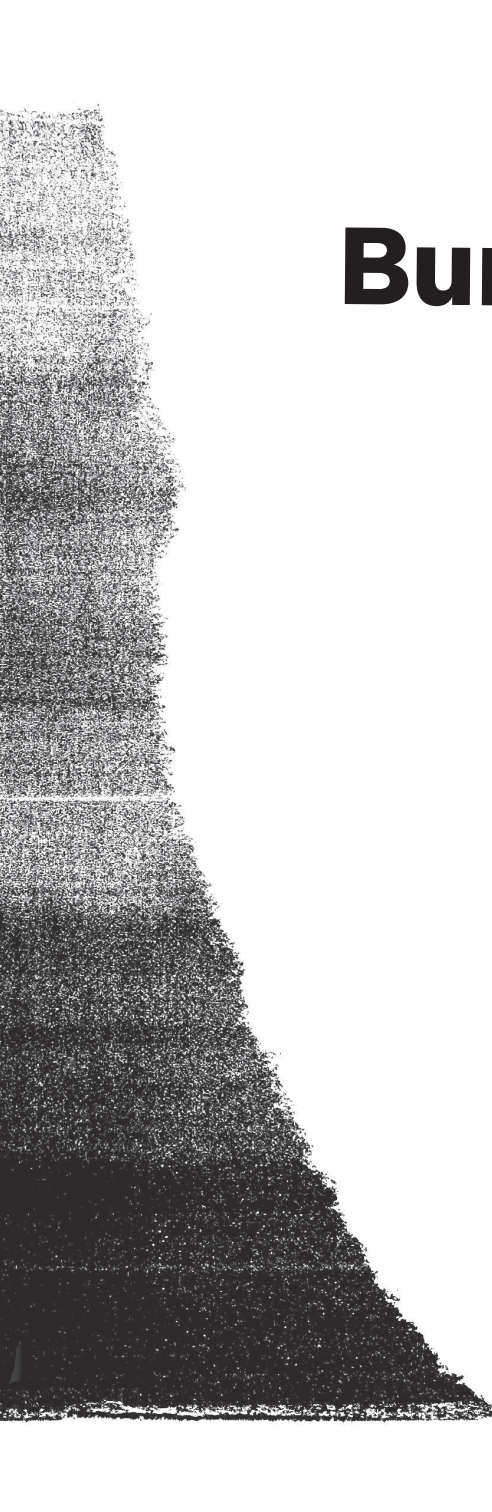
*Žádná část této publikace nesmí být
rozšiřována bez písemného souhlasu
nakladatele.*

Translation © Josef Rauvolf, c/o Dilia, 1992

Cover & layout © Kamila Severová, 2025

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2025

ISBN 978-80-277-5917-0 (pdf)

**William S.
Burroughs**

Feták

přeložil Josef Rauvolf

Prolog

Narodil jsem se v roce 1914 v bytelném dvoupatrovém domě z cihel ve velkém městě na Středozápadě. Moji rodiče si žili pohodlně a bez vzruchu. Otec vlastnil pilu a sám ji i vedl. Před domem byl trávník, vzadu pak dvůr se zahradou, rybník a kolem dokola vysoký dřevěný plot. Vzpomínám si na lampáře, rozsvěcujícího plynové pouliční světlo, na velkého černého nablýskaného lincolna a na nedělní projížďky v parku. Všechny ty opory bezpečného, pohodlného života, který už navždy zmizel. Mohl bych přidat pár nostalgických banalit o starém německém lékaři, který bydlel v sousedství, o krysách, pobíhajících po dvorku, o elektrickém vozíku mé tetičky či o mé oblíbené žábě, která žila u rybníka.

Ve skutečnosti jsou mé nejranější vzpomínky zabarveny hlavně strachem z nočních můr. Báł jsem se být sám a báł jsem se tmy. Kvůli snům, ve kterých se nadpřirozená hrůza téměř zhmotňovala, jsem se báł usnout. Báł jsem se, že se jednoho dne probudím, ale sen nezmizí. Vzpomínám si, jak jsem slyšel služebnou mluvit o opiu a sladkých snech, které kouření opia přináší, a řekl jsem si: „Až vyrostu, budu kouřit opium.“

Jako dítě jsem trpěl halucinacemi. Jednou jsem se probudil za úsvitu a viděl, jak si v domku z kostek, který jsem postavil, hrají malí mužíčci. Neměl jsem strach, pouze pocit klidu a údivu. Jiná, opakující se halucinace nebo noční můra

se týkala „zvírat ve zdi“ a poprvé jsem ji zažil v podivné, neurčité horečce, kterou jsem měl ve čtyřech nebo pěti letech.

Chodil jsem do moderní školy s budoucími solidními občany, právníky, lékaři a obchodníky velkého města na Středozápadě. Mezi ostatními dětmi jsem byl plachý a bál jsem se fyzického násilí. Jedna malá agresivní lesbička mě vždycky tahala za vlasy, jak mě jen spatřila. Ještě dnes bych jí rád jednu vrazil, ale před lety spadla z koně a zlámala si vaz.

Když mi bylo asi sedm, rodiče rozhodli, že se přestěhujeme za město, abychom se „dostali od lidí“. Koupili velký dům s pozemky, lesem a rybníkem, kde pobíhaly místo krys veverky. Žili tam v pohodlném pouzdře s nádhernou zahradou, odříznuti od kontaktu s životem ve městě.

Chodil jsem na soukromou předměstskou střední školu. Ve sportech jsem nebyl nijak zvlášť dobrý nebo špatný, v učení jsem ani nevynikal, ani nezaostával. Matematika a všechno mechanické mi vůbec nešly. Nikdy jsem neměl rád soutěživé kolektivní hry a vyhýbal jsem se jim, jak jen to bylo možné. V podstatě se ze mě stal chronický ulejšák. Měl jsem velice rád rybaření, lov a turistiku. Četl jsem více, než bylo v té době a na těch místech u amerického chlapce běžné: Oscara Wilda, Anatola France, Baudelaira, dokonce i Gida. Našel jsem romantické zalíbení v jednom hochovi a soboty jsme trávili průzkumem starých lomů, jezdili jsme na kolech, rybařili v řekách a rybnících.

V té době na mě udělala velký dojem autobiografie lupiče nazvaná *Nemáte šanci*. Autor údajně strávil notnou část svého života v kriminále. Ve srovnání s tupostí středo-západního předměstí, kde byl veškerý kontakt se životem vyloučen, mi to nepřipadalo tak špatné. Ze svého přítele

jsem si vytvořil spojence, druhu ve zločinu. Objevili jsme opuštěnou továrnu, rozbili všechna okna a ukradli dláto. Chytili nás a naši otcové museli uhradit škodu. Poté to můj přítel se mnou „zabalil“, protože náš vztah ohrožoval jeho postavení v kolektivu. Poznal jsem, že s kolektivem, s těmi druhými, není možný žádný kompromis, a připadal jsem si strašně sám.

Okolí zelo prázdnotou, protivník se skryl a já sklouzl do samotářských dobrodružství. Mé kriminální přečiny byly jen gesta, bezúčelná a nevýnosná, a většinou zůstaly nepotrestané. Vloupával jsem se do domů a jen tak se po nich procházel, aniž bych cokoli vzal. Ve skutečnosti jsem nepociťoval potřebu peněz. Někdy jsem jezdil po okolí s puškou dvaadvacítkou a střílel kuřata. Na cestách bylo kvůli mé bezohledné jízdě nebezpečno, až mně nehoda, ze které jsem zázračně a naprosto hrozivě vyvázl bez jediného škrábnutí, nahнала strach. Pak už jsem se choval normálně.

Studoval jsem na jedné ze tří velkých univerzit, kde jsem se z nedostatku zájmu o jakýkoli jiný předmět věnoval anglické literatuře. Nenáviděl jsem univerzitu a nenáviděl jsem město, ve kterém se nacházela. Všechno tam bylo naprosto mrtvé. Univerzita byla napodobeninou anglické, vedená a okupovaná absolventy napodobených anglických soukromých středních škol. Byl jsem sám. Nikoho jsem tam neznal a na takové hleděl uzavřený spolek vyvolených s nechutí a odporem.

Náhodou jsem potkal pár bohatých homosexuálů z mezinárodní teploušské kliky, kteří křižují světem a střetávají se v homoušských pajzlech od New Yorku až po Káhiru. Poznal jsem jejich způsob života, slovník, narážky, celou

symbolickou kulturu, jak říkají sociologové. Tihle lidé ale byli většinou blbci a po počátečním období fascinace jsem vůči celé té partě ochladl.

Když jsem bez vyznamenání ukončil studia, dostával jsem měsíčně sto padesát dolarů renty. Bylo to za krize, nebyla práce a já tak jako tak nedokázal přijít na to, co by mě bavilo. Asi rok jsem se poflakoval po Evropě. Ještě tam přetrvávaly zbytky poválečné zkázy. Za americké dolary jste si mohli koupit notnou část obyvatel Rakouska, mužů i žen. To bylo v roce 1936 a nacisté se rychle blížili.

Vrátil jsem se do Států. S rentou jsem mohl žít, aniž bych musel pracovat nebo si nějak shánět prachy. Stále jsem ale zůstal, stejně jako na předměstí na Středozápadě, odříznutý od života. Flinkal jsem se a navštěvoval postgraduální kurzy psychologie a hodiny jiu-jitsu. Rozhodl jsem se podrobit psychoanalýze a chodil jsem na ni tři roky. Analýza odstranila inhibice a pocity úzkosti, takže jsem mohl žít tak, jak jsem sám chtěl. Značného pokroku v analýze jsem dosáhl navzdory analytikovi, kterému se nelíbila má „orientace“, jak to nazýval. Nakonec se vzdal veškeré analytické objektivity a vyrazil mě jako „nenapravitelného lháře“. Byl jsem s výsledky spokojen daleko víc než on.

Poté, co mě na základě fyzického stavu nepřijali do pěti výcvikových programů pro důstojníky, jsem byl odveden do armády a označen za schopného neomezené služby. Rozhodl jsem se, že se mi na vojně líbit nebude, a pláchl jim na základě záznamu z blázince – kdysi jsem dostal zřeštěný nápad jako van Gogh a usekl si špičku prstu. Chtěl jsem udělat dojem na někoho, kdo mě tehdy zajímal. Doktoři v blázinci o van Goghovi nikdy neslyšeli. Napsali mi schi-

zofrenii, a aby vysvětlili rušivou skutečnost, že jsem věděl, kde jsem a jak se jmenuje prezident USA, přidali mi ještě paranoi. Když vojáci uviděli diagnózu, propustili mě s poznámkou: „Již nikdy nepředvolávat ani nepřezkoumávat.“

Po rozchodu s armádou jsem vystřídal řadu míst. Tehdy jste dostali jakoukoli práci, o kterou jste projevíli zájem. Pracoval jsem jako soukromý detektiv, deratizátor nebo výčepník. Pracoval jsem v továrnách i v kancelářích. Zahrával jsem si až na samé hranici zločinu. Ale pořád tu bylo těch sto padesát dolarů měsíčně. Nemusel jsem shánět peníze. Připadalo mi to jako romantická extravagance, vydávat všanc svou svobodu nějakým symbolickým zločinem. Za těchto okolností a v té době jsem se dostal do styku s drogami, stal jsem se narkomanem a tím i získal motivaci, opravdovou potřebu peněz, kterou jsem předtím nikdy neměl.

Často se klade taková otázka: Proč se z člověka stává narkoman?

Odpověď zní, že vědomě se narkomanem nikdo obvykle nestává. Není to tak, že byste se jednoho rána probudili a rozhodli se být narkomanem. Abyste získali návyk, musíte si přinejmenším tři měsíce píchat dvakrát denně. Abstinenci příznaky při vysazení drogy poznáte opravdu teprve po několika návycích. Mně to trvalo téměř šest měsíců, než jsem si vytvořil první návyk, a abstinenci příznaky byly slabé. Myslím, že to není žádné nadsazování, když řeknu, že je třeba celého roku a několika stovek injekcí, aby se stal z člověka narkoman.

Lze se přirozeně zeptat: Proč jste ale vůbec kdy zkusil narkotika? Proč jste v tom pokračoval tak dlouho, až se z vás stal narkoman? Narkoman se z vás stane proto, že v ničem

nemáte dostatečně silnou motivaci. Droga vyhrává kontumace. Zkusil jsem to jako nějakou kuriozitu. Poflakoval jsem se, a když se naskytla koupě, tak jsem si píchl. Skončil jsem s návykem. Většina narkomanů, se kterými jsem mluvil, uváděla stejné zkušenosti. Nedokázali si vzpomenout na důvod, kvůli kterému by měli začít brát drogy. Prostě se jen tak poflakovali, až získali závislost. Pokud jste nikdy nebyli závislí, nemůžete mít jasnou představu o tom, co to znamená potřebovat drogu, tou zvláštní fetišáckou potřebou. Narkomanem se nestanete na základě nějakého rozhodnutí. Jednoho rána se probudíte s abstinenčními příznaky a je z vás narkoman.

Zkušeností s drogou jsem nikdy nelitoval. Jsem přesvědčen, že díky přerušovanému užívání drogy mám teď lepší zdraví, než kdybych nikdy nebyl narkomanem. Když přestanete růst, začínáte umírat. Narkoman stále roste. Většina toxikomanů se návyku pravidelně zbavuje, což s sebou nese smršťování organismu a nahrazování buněk závislých na droze. Narkoman je během každodenního cyklu vpichu a jeho potřeby v neustálém stavu smršťování a růstu.

Většina osob závislých na drogách vypadá mladší, než skutečně jsou. V nedávné době byly provedeny pokusy s červem, který se následkem odnímání potravy smršťoval. Periodickým smršťováním, které by vyvolávalo neustálý růst, by se podařilo jeho život prodloužit na neomezenou dobu. Možná že kdyby se fetišák udržel ve stavu konstantního vysazování drogy, dožil by se fenomenálního věku.

Droga je buněčnou rovnicí, která narkomana učí faktům obecné platnosti. Užívání drog mě toho hodně naučilo: viděl jsem život odměřovaný očními kapátky s roztokem

morfia. Zažil jsem mučivou deprivaci abstinenčních příznaků při nedostatku drogy a rozkoš úlevy, když buňky, žíznivé po droze, sály z jehly. Možná že veškerá rozkoš je pouze úlevou. Naučil jsem se buněčnému stoicismu, kterému droga feťáka učí. Viděl jsem celu plnou feťáků v abstínu, každého se svým vlastním utrpením, tichých a nehybných. Věděli o marnosti nařikání či pohybu. Věděli, že v podstatě nikdo nemůže tomu druhému pomoci. Není žádný klíč, žádné tajemství, které by někdo měl a mohl vám ho dát.

Naučil jsem se drogové rovnici. Na rozdíl od alkoholu nebo trávy není droga prostředkem k rozšíření radosti ze života. Droga není rozšoupnutí. Je způsobem života.

Má první zkušenost s drogou byla za války, někdy v roce 1944 nebo 1945. Seznámil jsem se s chlápkem, který se jmenoval Norton a pracoval tehdy v loděnicích. Nortona, jehož pravé jméno bylo Morelli nebo tak nějak, ještě v době míru propustili z armády za padělaný šek a pro amorálnost ho označili za neschopného vojenské služby. Vypadal jako herec George Raft, ale byl vyšší. Snažil se vylepšit si angličtinu a osvojit si uhlazené a vlídné chování. Přívětivost mu ale v žádném případě nebyla vlastní. I když byl v pohodě, tvářil se jako morous a bylo jasné, že ten jeho nasupený výraz nezmizí, ani když mu ukážete záda.

Norton byl zloděj, který tvrdě makal, a dokud v loděnici, kde dělal, každý den něco neukradl, necítil se dobře. Náradí, nějaké plechovky, montérky, prostě cokoli. Jednou mi volal a povídá, že ukradl samopal. A jestli můžu sehnat někoho, kdo by ho koupil. „Možná. Přines to.“

V té době byla nouze o byty. Platil jsem patnáct dolarů týdně za hnusnou díru, do které se vcházelo po takových schůdkách a vůbec tam nesvítilo slunce. Tapety se odlupovaly, protože z radiátoru unikala pára, pokud tam ovšem nějaká byla. Okna jsem utěsnil před zimou novinami. Bylo tam hodně švábů a občas jsem zabil i štěnici.

Seděl jsem u radiátoru, který byl od páry zvlhlý, když jsem uslyšel zaklepaní. Otevřel jsem a Norton tam stál na

tmavé chodbě a pod paží držel velký balík, zabalený do hnědého papíru. Usmál se a povídá: „Ahoj.“

„Jen pojd' dál, Nortone, a sundej si kabát,“ pokynul jsem mu.

Rozbalil samopal, sestavili jsme ho a cvakli úderníkem naprázdno.

Navrhl jsem, že bych o někom věděl, kdo by to koupil.

„Jo, líznul jsem ještě něco,“ začal Norton.

Byla to plochá žlutá krabička s pěti půlgránovými armádními syretkami, které obsahovaly vinan morfia.

„To je jenom na vokázku,“ dodal a ukázal na morfium. „Doma mám takovejch piksel eště patnáct, a kdybys tyhle udal, můžu klidně sehnat další.“

„Uvidím, co s tím,“ uzavřel jsem.

V té době jsem ještě neužíval drogy a ani mě to nenapadlo. Začal jsem hledat někoho, kdo by ty věci koupil, a tak jsem se potkal s Royem a Hermanem.

Znal jsem jednoho mladého rváče ze severu státu New York, který pracoval jako minutkář u Rikera, „aby se zklidnil“, jak mi to sám vysvětlil. Zavolał jsem mu, že mám něco, čeho bych se rád zbavil, a dal si s ním schůzku v baru Angle na Osmé avenue blízko Čtyřicáté druhé ulice.

V tomhle baru se scházeli pasáci a zloději z celé Dvačtyřicáté. Zvláštní a prolhaný druh rádobý kriminálních. Stále čekali na „tipaře“, někoho, kdo by vymyslel kšeft a řekl jim, co mají přesně dělat. Protože by si ale žádný „tipař“ s tak jasnými hlupáky, smolaři a nešťastníky nic nezačal, hledali dál, vymýšleli nesmyslné lži o parádních tutovkách

a končili pak jako umývači nádobí, prodavači sodovky, pinglové, občas náhodou obrali nějakého ožralu nebo vyplašeného buzíka a přitom pořád vyhlíželi a hledali toho „tipaře“ s pořádnou ránou, který by k nim přišel a utrousil: „Tak hele, sledoval jsem tě. Seš přesně ten maník, co potřebuju pro tuhle akci. Tak poslouchej...“

Jack – přes kterého jsem se seznámil s Royem a Hermanem – nepatřil mezi tyhle ztracené ovce prahnoucí po pastýři s diamantovým prstenem, pistolí v podpažním pouzdře a tvrdým, sebejistým hlasem, který by v náznacích mluvil o úplatcích a podle kterého by přepadačka s pistolí vypadala snadně a jako vyložená tutovka. Jackovi se občas velice dařilo a objevoval se pak v nových šatech a někdy i v nových auťácích. Byl to taky ale notorický lhář a někdy se zdálo, že lže víc pro vlastní potěšení, než že by chtěl někoho oslnit. Měl ostře řezanou, zdravou venkovskou tvář, ale drželo se ho něco podivně zkaženého a chorobného. Podléhal náhlým výkyvům váhy, jako diabetik nebo někdo, kdo trpí na játra. Tyhle změny váhy často provázely nezvládnutelné záchvaty neklidu, takže vždycky na několik dní zmizel.

Výsledek byl téměř neskutečný. Jednou jste ho mohli vidět jako mladíčka se svěžím obličejem. Tak asi za týden se objevil vyhublý, sinalý a podobný starci, až jste se museli podívat dvakrát, abyste ho vůbec poznali. Tvář měl zbrázděnou utrpením, které mu ale nezasáhlo oči. Bylo to utrpení samotných buněk. On sám – vědomé ego, jež vyhlíželo ze skelných, ostražitých a klidných očí hrdlořeza – jako by neměl nic společného s utrpením druhého, zavrženého já, s utrpením nervového systému a těla, vnitřností a buněk.

Vklouzl do boxu, kde jsem seděl, a objednal si whisky. Hodil ji do sebe, postavil sklenici a pohlédl na mě, s hlavou mírně skloněnou a nachýlenou na stranu.

„Co ten maník vlastně má?“ zeptal se.

„Samopal a asi pětatřicet gránů morfia.“

„Morfium můžu udat hned, ale ten sapík chvilku potrvá.“

Vešli dva tajní, opřeli se o bar a bavili se s výčepním. Jack pohodil tím směrem hlavou. „Poldové. Pojd' se projít.“

Vyšel jsem za ním z baru. Protáhl se bokem lítačkami. „Vemu tě k někomu, kdo bude mít zájem o to morfium,“ řekl. „Adresu pusť radši z hlavy.“

Sešli jsme na spodní patro Nezávislé podzemní. Jackův hlas, promlouvající k neviditelným posluchačům, takřka neumlkal. Jack měl zvláštní dar vrazit vám svůj hlas přímo do vědomí. Žádný vnější zvuk ho nemohl přehlušit. „Furt mám u sebe vosmatřicítku. Čistě jenom natáhnout kohoutek a už to šiju. Sejmu každého na sto padesát metrů. Kašlu na to, esli mi to věříš, nebo ne. Můj brácha má v Iowě zašitý dva kulometry třicítky.“

Vystoupili jsme z podzemky a vydali se po zasněžených chodnících mezi činžáky.

„Ten maník mi už byl dlouho dlužnej, jasný? Věděl sem, že má, ale necáloval, a tak sem si na něj počíhal, když šel z háku. Měl sem váleček s drobákama. Nikdo ti nemůže nic přišít jenom proto, že máš u sebe americký peníze. Povídal mi, že je úplně švorc. Přerazil sem mu čelist a sbalil mu ty dlužný prachy. Byli tam u toho ještě dva jeho kámoši, ale do ničeho se radši nemotali. Vytáhnul bych na ně kudlu.“

Šli jsme po schodišti. Schody byly z ošoupaného černého kovu. Zastavili jsme se před úzkými kovanými dveřmi a Jack složitě zaklepal. Hlavu přitom sklonil k podlaze jako kasař. Dveře otevřel velký nanicovatý teplouš ve středních letech s potetovaným předloktím, a dokonce i hřbetem rukou.

„Tohle je Joey,“ představil ho Jack a Joey řekl: „Čau.“

Jack vytáhl z kapsy pětidolarovku a podal ji Joeymu. „Že nám přineseš litrovku schenleyho?“

Joey si vzal kabát a šel ven.

V mnoha činžovních domech vedou hlavní dveře přímo do kuchyně. Tohle byl jeden z těch bytů a my se ocitli v kuchyni.

Když Joey odešel, všiml jsem si dalšího muže, který tam stál a koukal na mě. Z jeho velkých hnědých očí se přímo valily vlny nepřátelství a podezřavosti, jako nějaký druh televizního vysílání. Téměř to bylo cítit. Byl malý a hubený a krk se mu ztrácel v límci košile. Barva jeho pleti vadla od hnědé k flekatě žluté a měl na sobě pořádný nános líčidla, kterým se snažil zakrýt kožní vyrážku. Koutky úst měl pokleslé a ve tváři výraz nedůtklivé a urážlivé rozmrzelosti.

„Kdo to je?“ zeptal se. Později jsem se dozvěděl, že se jmenuje Herman.

„Kámoš. Má nějaký morfium a potřebuje ho udat.“

Herman pokrčil rameny. „Neřek bych, že by mě to nějak zvlášť zajímalo.“

„Dobrý,“ řekl Jack, „střelíme to někomu jinému. Pojd', Bille.“

Šli jsme do obývacího pokoje. Stálo tam malé rádio, porcelánový buddha a před ním votivní svíčka, bezcenné starožitnosti a cetky. Na váleční ležel nějaký muž. Když jsme vešli, po-

sadil se, pozdravil a příjemně se usmál, přičemž odhalil zahrnuté zuby. Mluvil jako jižan s východotexaským přízvukem.

„Royi, tohle je můj kámoš. Má nějaký morfiu a chce ho bouchnout,“ uvedl mě Jack.

Muž se narovnal a shodil nohy z gauče. Čelist mu ochabně visela a dodávala jeho obličejí prázdný výraz. Pleť na tváři měl snědou a hladkou. Lícni kosti hodně vystoupilé a vypadal orientálně. Uši mu trčely od asymetrické lebky v pravém úhlu. V hnědých očích měl podivný silný lesk, jako kdyby za nimi zářily světelné body. Pokojové světlo se v těch bodech odráželo jako opál.

„Kolik toho máš?“ zeptal se.

„Pěťasedmdesát půlgránových syrettek.“

„Běžná cena je dva dolary za grán,“ počítal, „ale syretky jsou o něco levnější. Lidi chtějí radši tablety. Tyhle syretky mají v sobě totiž hodně vody a musíš to vymačkat a vyvařit.“ Odmlčel se a ve tváři se mu objevil rozpačitý výraz. „Vzal bych to po dolaru padesát za grán,“ nabídl nakonec.

„V pořádku,“ souhlasil jsem.

Zeptal se, jak se se mnou může spojit, a já mu dal svůj telefon.

Joey se vrátil s whisky a všichni jsme si nalili. Herman nakoukl z kuchyně a obrátil se na Jacka. „Moh bych s tebou na minutku mluvit?“

Slyšel jsem, jak se o něčem dohadují. Pak se Jack vrátil a Herman zůstal v kuchyni. Všichni jsme si ještě párkrát nalili a Jack začal vykládat.

„Můj parťák prolezal kvartýr. Ten chlápek chrápal a já nad ním stál s metrovou trubkou, co sem našel v koupelně.

Ta trubka měla na konci takovej kohoutek, jasný? Najednou se probral, vyskočil rovněma nohama z postele a zdrhal pryč. Natáhnul sem ho tím kohoutkem a von běžel dál rovnou do vedlejší cimry a krev mu z palice cákala na tři metry do dálky, jak mu tepalo srdce.“ Poklepal rukou do rytmu. „Mohli ste tam vidět mozek a jak z něj stříká ta krev.“ Jack se začal nekontrolovatelně smát. „Moje holka čekala venku v autě. Nadávala mi – chachacha! –, nadávala mi – chachacha! –, ty chladnokrevnej zabijáku.“

Smál se, až byl v obličeji celý rudý.

Pár večerů po setkání s Royem a Hermanem jsem si vzal jednu ze syretek. To byla moje první zkušenost s drogou. Syretka je jako tuba od pasty na zuby, s injekční jehlou na konci. Strčíte do jehly špendlík, ten propíchne uzávěr a syretka je připravená k použití.

Morfium nejdřív zasáhne zadní část nohou a pak i krku, ve valící se vlně ochabnutí, které uvolňuje svaly od kostí, takže si připadáte, jako byste se vznášeli a neuvědomovali si hranice těla, stejně jako když ležíte v teplé slané vodě. Když se tahle uklidňující vlna rozlila mou tkání, zažil jsem silný pocit strachu. Zdálo se mi, že se mimo mé zorné pole nachází nějaká hrozná příšera. Jakmile jsem pootočil hlavu, pohnula se, takže jsem ji nikdy pořádně neviděl. Zvedal se mi žaludek; položil jsem se a zavřel oči. Míjely řady obrazů, jako když se díváte na film: obrovský denní bar osvětlený neony, který stále rostl a rostl, až všechno pohltil, ulice, dopravu i silniční opravy; číšnice nesla na podnose lebku; hvězdy na jasném nebi. Fyzický pocit strachu ze smrti; přerušování dechu; zastavení krve.

Zdřímł jsem si a probudil se s návaľem hrůzy. Druhý den ráno jsem zvracel a až do oběda mi bylo špatně.

Večer zavolał Roy.

„Jak jsme o tom mluvili tuhle v noci,“ začal. „Bral bych to za čtyři dolary za krabici a teď bych si jich vzal pět. Máš čas? Přijdu k tobě. Určitě se nějak dohodnem.“

Za pár minut zaklepal na dveře. Měl na sobě kostkovaný oblek a tmavou, kávovou košili. Nepřítomně se rozhlédl kolem a pak se zeptal: „Jestli ti to nevaďí, jednu bych si hned vzal.“

Otevřel jsem krabičku. Vytáhl syretku a píchl si ji do nohy. Energicky si natáhl kalhoty a vyndal dvacet dolarů. Položil jsem na stůl pět krabic.

„Radší je z těch krabic vyndám,“ rozhodl. „Abych to pobral.“

Začal si cpát syretky do kapes u kabátu. „Doufám, že se takhle nepropíchnu,“ uvažoval nahlas. „Hele, až je udám a budu mít nějaký prachy, tak ti zase zavolám.“ Usazoval si na asymetrickou lebku klobouk. „Zatím se měj.“

Druhý den byl zpátky. Píchl si další syretku a vytáhl čtyřicet dolarů. Vyložil jsem deset krabic a dvě si nechal.

„Ty jsou pro mě.“

Překvapeně se na mě podíval. „Ty to bereš?“

„Občas.“

„Je to svinstvo,“ řekl a kroutil hlavou. „Úplně to nejhorší, co může člověka potkat. Všichni si zkraje myslíme, že to máme pod palcem. Někdy to ani zvládnout nechcem.“ Zasmál se. „Za tuhle cenu беру všechno, co dáš.“

Druhý den byl zpátky. Zeptal se, jestli si to nechci s těmi dvěma baleními rozmyslet, že by je vzal. Řekl jsem ne. Kou-

pil dvě syretky po dolaru, obě si píchl a šel. Povídal, že se nechal najmout na dvouměsíční výlet.

Během příštího měsíce jsem spotřeboval osm syretek, které jsem neprodal. Strach, který jsem zažil po první syretce, se po třetí už neprojevil; přesto jsem se ale čas od času, poté, co jsem si píchl, probouzel s náhlým návalem hrůzy. Asi po šesti týdnech jsem zavolał Royovi. Vůbec jsem nepočítal s tím, že už bude ze svého výletu zpátky, ale v telefonu jsem uslyšel jeho hlas.

Začal jsem: „Hele, nemáš něco na prodej? To, co jsem ti předtím prodal?“

Chvilí bylo ticho.

„A-no,“ váhal, „můžu ti šest gránů nechat, ale chci tři dolary za jeden. Rozumíš, moc toho nemám.“

„Dobře,“ souhlasil jsem. „Cestu znáš. Přines to.“ Bylo to dvanáct půlgránových tabletek v tenké skleněné tubě. Dal jsem mu osmnáct dolarů a on se ještě jednou omluvil za přírážku.

Příští den koupil dva grány zpět.

„Hrozně těžko se teď shání, jedno za kolik,“ povídal a hledal žílu na noze. Nakonec ji nabodl a vpíchl si roztok se vzduchovou bublinou. „Kdyby tě mohly vzduchový bubliny zabít, nebyl by ani jeden feťák živej.“

Ještě ten den mě Roy upozornil na lékárnu, kde prodávali jehly bez řečí – velice málo lékáren nepožadovalo předpis. Ukázal mi, jak udělat z papíru límeček k utěsnění jehly v očním kapátku. Zvláště pro vpichy do žil je lepší na manipulaci než obyčejná stříkačka.

Za několik dní mě Roy poslal k jednomu doktorovi, abych se vymluvil na ledvinové kameny a vyrazil z něj recept na morfium. Doktorova žena mi práskla dveřmi před nosem, ale Roy ji nakonec obešel a vytáhl z doktora recept na deset gránů.

Ordinace ležela ve feťáckém rajonu na Stodruhé, za Broadwayí. Byl to vetchý stařec a nedokázal se feťákům, kteří mu zaplňovali čekárnu a byli ve skutečnosti jeho jedinými pacienty, vzepřít. Zdálo se, že mu to dodává určitý pocit důležitosti, když vykoukl a viděl místnost plnou lidí. Zřejmě už dospěl do stadia, kdy si dokázal natolik pozměnit skutečnost, že vyhovovala jeho potřebám, a když vykoukl, místo bandy odrbaných feťáků, kteří se z něj snažili vyrazit recept na morfium, viděl vybranou a rozmanitou klientelu, nejspíš dobře oblečenou podle módy roku 1910.

Roy odplouval ve dvou- až třítýdenních intervalech. Jeho výlety byly vlastně armádní transporty a obvykle netrvaly dlouho. Když byl ve městě, většinou jsme se podělili o pár receptů. Starý doktůrek na Stodruhé se nakonec dočista zbláznil a žádná lékárna nechtěla jeho recepty brát, ale Roy vyšťoural v Bronxu italského doktora, který psal.

Čas od času jsem si píchl, ale k návyku jsem měl ještě daleko. V té době jsem se přestěhoval do bytu v Lower East Side. Byl to podnájem se vstupními dveřmi vedoucími přímo do kuchyně.

Začal jsem každý večer chodit do baru Angle a vídal jsem se tam s Hermanem. Podařilo se mi překonat počáteční špatný dojem, který jsem v něm vyvolal, a záhy už jsem mu

platil pití a jídlo a on ze mě v pravidelných intervalech tahal „fiňáry“ (drobné). Návyk tehdy neměl. Ve skutečnosti ho míval zřídka, pokud mu to ovšem někdo nezaplatil. Pořád byl ale něčím rozšoupnutý – trávou, benzedrinem anebo se odrovnal „vrtákama“, nembutalem, který obsahuje barbituráty. Každý večer se objevoval v baru s pořádným dacanem, Polákem, kterému se říkalo Bílej. V místní partě byli čtyři Bílí, a vznikaly z toho zmatky. Tenhle Bílej v sobě spojoval senzitivitu neurotika a psychopatovu připravenost k násilí. Byl přesvědčený, že ho nikdo nemá rád, a zdálo se, že mu to působí mnoho starostí.

Jednou v úterý večer jsme stáli s Royem v baru Angle až na konci nálevního pultu. Byl tam Mike Podzemka a Frankie Dolan. Dolan byl syn Irska a na jedno oko šilhal. Vybíral si samé hnusné kšefty, mlátil bezbranné ožraly a při dělení lupu šidil kumpány. „Nemám žádnou čest,“ říkával. „Sem prostě krysa.“ A uchichtl se.

Mike Podzemka měl velkou bledou tvář a dlouhé zuby. Vypadal jako nějaký přizpůsobený druh podzemního tvora, který požírá zvířata na povrchu. Byl to zručný obírač ožralů, ale neměl žádného parťáka na krytí. Každý polda si ho dvakrát prohlédl a tajní z podzemky ho také moc dobře znali. Mike proto strávil nejmíň půlku života na Ostrově, kde vždycky kroutil pět měsíců a devětadvacet dnů za filcování.

Herman se ten večer napráskal „nembíčky“ a hlava mu padala na pult. Bílej dupal od jednoho konce pultu na druhý a snažil se vymámit pití zdarma. Hoši u baru seděli celí strnulí a napnutí, drželi se křečovitě sklenic a hbitě shrabovali do kapes drobné. Slyšel jsem, jak Bílej říká barmanovi: „Můžeš mi to skovat u sebe, co?“ a podává mu

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Feták.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.